

senere Aar er bevilget paa Finansloven, til hvilke forskellige Øjemed der er anvendt af Statens Midler, med, hvad man for en Menneskealder eller længere tilbage bevilgede, da vil man se, at Omraadet for Statsformaalene stadig udvides, at der stadig er mere og mere, der melder sig med Krav til Statskassen. Mange af de Opgaver, som tidligere mentes at være det private Initiativs naturlige Opgaver, ere i stedse stigende Omfang blevne inddragne under Statsvirksomheden, og der kræves Statsbevillinger til allehaande. Jeg tillader mig at forstaa det ministerielle Program om større Sparsommelighed for Fremtiden saaledes, at det vil være Regeringen magtpaaliggende — og jeg tror, at den i saa Henseende vil kunne gøre Regning paa Rigsdagens Tilslutning — at iagttage større Varsomhed over for de mange ny Krav til Statskassen. Jeg er ikke blind for, at Udviklingen naturlig har ført med sig, at meget, som i tidligere Dage ansaas for at være Staten uvedkommende, nu er draget ind blandt Statsformaalene; men man kan her være mere eller mindre varsom og besindig, man kan stille sig mere eller mindre kritisk. Jeg vil haabe, at Regering og Rigsdag ikke blot i Ord, men i Gerning ville lytte til Sparsommelighedens Krav og værne Statskassen med større Omhu end i tidligere Aar over for de mange Angreb paa den, saa at der kan blive mere til Raadighed til Varetagelse af anerkendte og uafviselige Statsformaal. Naar dette er Regeringens finansielle Fremtidsprogram, saa er det en Grund mere til, at vi fra Folketingets Side, fra det Tings Side, der jo har den særlige Pligt at vaage over Skatteydernes fælles Kasse, ønske den ny Regering velkommen og glæde os over, at det er lykkedes den at faa Magtens Tøjler i sin Haand.

Dinesen: Det ærede Medlem, som nu satte sig, har i saare meget udtalt det, som jeg har tænkt at sige, saa jeg kan indskrænke mig til nogle korte Bemærkninger. Jeg føler mig ogsaa meget tiltalt af Finansministerens Opfordring til os om at iagttage gode Sparsommelighedshensyn. Ligesom det ærede Medlem, der nu satte sig, har jeg oplevet en stor Del, og maaske en noget større Del, af den Tid, da der her paa Rigsdagen herskede den Sparsommelighedsaand, og hvortil den ærede Finansminister utvivlsomt sigtede. Det Medlem, der sidst satte sig, har hentydet til de Krav, der stadig i voksende Grad her igennem Rigsdagen rejses til Finanserne, og jeg kan derfor spare mig at tale der-

om. Men der er en anden Side ved vor Statshusholdning i de senere Aar, hvor jeg ikke kan skønne rettere, end at vi have tilladt os en Flothed, som kunde have været noget mindre, og at vi kunde have sparet Staten for adskilligt i Retning af Udgifter. Jeg siger her til forskellige Byggearbejder, forskellige Anlæg, og tænker f. Eks. paa et saadant Anlæg som Kystbanen, der ikke kan bære sig, fordi den i sin Tid har kostet saa overordentligt at anlægge. Hele Banen er kostbar i sit Anlæg, alle Bygninger — fra den ene Ende af Banelinien til den anden lige til Helsingør Station — ere utvivlsomt kostbarere, end de behøvede at være. Jeg ser ikke rettere, end at det til Dels er en død Kapital, der bliver anlagt, naar man bygger paa en saadan Maade.

Det ærede Medlem, som sidder her lige over for mig, det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds (Busk), brugte en Gang det Udtryk, at de, der bygge for Evigheden, blive Stoddere i Tiden, og jeg tror, det er en Sætning, der indeholder ikke saa ganske lidt, og at vi ogsaa kunne tænke paa den Side af Sagen under vore fortsatte Overvejelser, hvoraf der jo ikke bliver saa ganske faa i den Tid, som følger. Naar man spørger om Grunden til, at vi ere komne saa overordentlig langt tilbage med Hensyn til vor finansielle Stilling — Finansministeren oplyste os jo om, at der var Ebbe i Statskassen — skal jeg kun nævne et enkelt Punkt. Jeg tror, man efter 1894 gik for stærkt op med at foretage offentlige Anlæg, med saa hurtigt at gennemføre alle de Baneanlæg, hvorom der den Gang var Tale. Dette havde i ikke ringe Grad til Følge, at Statskassen udtømtes, men det havde ogsaa til Følge, at der i Løbet af et kort Tidsrum kom alt for mange og kostbare Anlæg til Udførelse her i Landet, hvorved der stilledes for store Fordringer baade til Landets Arbejdskraft og til den ledende Kraft, som fandtes her i Landet. Nu meddeler Finansministeren os, at vore Toldindtægter ere i Nedgang. Det turde være, at naar disse Indtægter i de senere Aar have været saa stærkt i Opgang, er det nogle af Statens Udgifter, der ad den Vej paa en Maade ere vendte tilbage, idet Forbruget af toldpligtige Varer i en Række af Aar er blevet for stort paa Grund af de mange Arbejder, der vare til Udførelse, paa Grund af den stærke Stigning i Betalingen derfor, som dette medførte, og paa Grund af det forøgede Forbrug i det hele taget, der igen var Følgen heraf. Nu er der Nedgang, og vi have ikke Raad til at foretage saa store